

Dato: 4. maj 2010
Kontor: Udlændingelovskonto-
ret
J.nr.: 10/05561
Sagsbeh.: DLR/HBS

Besvarelse af spørgsmål nr. 26 ad L 188 stillet af Folketingets Udvalg for Udlændinge og Integrationspolitik til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 19. april 2010.

Spørgsmål:

"Ministeren bedes besvare de kritikpunkter, professor i offentlig ret ved Copenhagen Business School, Claus Haagen Jensen, rejser i artiklen "Jurister: udlændingepraksis har længe knægtet ytringsfriheden" i Information den 14. april 2010."

Svar:

Med lovforslaget indføres ikke en ny adgang til at se bort fra lægeerklæringer, hvor der kan være anledning til tvivl om lægers uvildighed.

Lovforslagets afsnit 8.3 om lægeoplysninger, der ikke fremstår saglige, indeholder en beskrivelse af gældende ret som beskrevet i bemærkninger til bestemmelsen om humanitær opholdstilladelse ved lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002, jf. Folketingstidende 2001/2002 Tillæg A, s. 3952 ff. Det fremgår heraf, at i tilfælde, hvor en lægeerklæring udover den lægefaglige vurdering af en ansøgers helbredstilstand indeholder en juridisk tilkendegivelse af, om der bør meddeles opholdstilladelse, vil den lægefaglige vurdering blive lagt til grund, mens tilkendegivelsen om, at ansøgningen bør imødekommes (dvs. den retlige vurdering), ikke tillægges betydning. Det fremgår endvidere, at der i tilfælde, hvor en læge på eget initiativ anmoder om, at der meddeles opholdstilladelse og har engageret sig personligt i sagen på en sådan måde, at der *kan* rejses tvivl om, hvorvidt en erklæring fra den pågældende er udtryk for en uvildig bedømmelse af ansøgerens helbredstilstand, vil blive set bort fra erklæringen for at sikre, at den juridiske vurdering foretages på det fornødne objektive grundlag, og at ansøgeren i sådanne tilfælde vil blive henvist til at fremkomme med en erklæring fra en anden læge eller psykiater.

Det hævdes i Informations artikel af 14. april 2010, at lovforslaget skærper praksis for, hvornår der kan rejses tvivl om en læges uvildighed, fordi der omtales tilfælde, hvor læger henvender sig til pressen om konkrete sager.

Det er ikke korrekt. Der lægges ikke med lovforslaget op til en skærpelse af praksis for vurderingen af, hvornår der kan rejses tvivl om en læges uvildighed.

Beskrivelsen af gældende ret i de refererede lovbemærkninger ovenfor omtaler de på daværende tidspunkt i praksis forekommende tilfælde, hvor der var anledning til at rejse tvivl om en læges uvildighed. Tilfælde, hvor læger henvender sig til pressen om konkrete sager, er forekommet efterfølgende, men de grundlæggende kriterier for ministeriets vurdering af, hvornår der kan rejses tvivl om en læges objektivitet, er ikke ændret.

På baggrund af sager, der er forekommet i praksis, er det fundet meget vigtigt at tydeliggøre og præcisere over for læger, der afgiver lægeerklæringer eller lægefaglige udtalelser i sager om humanitær opholdstilladelse, at der i Integrationsministeriets sagsbehandling udelukkende er behov for en lægefaglig vurdering af ansøgerens helbredstilstand og f.eks. ikke lægens personlige holdning til, om der bør meddeles opholdstilladelse. Det fremgår bl.a. af lovforslagets afsnit 8.3, at den med lovforslaget foreslåede liste over nødvendige lægeoplysninger må formodes at tilskynde læger, der afgiver erklæringer eller lægefaglige udtalelser i disse sager, til udelukkende at ytre sig lægefagligt i forhold til listens enkelte punkter, og at tvivl om en læges uvildighed dermed vil kunne undgås i mange tilfælde.

Det bemærkes, at den konkrete sag, der omtales i Informations artikel, dannede baggrund for et samråd i Integrationsudvalget den 30. oktober 2008 (UUI alm. del, samrådsspørgsmål C af 17. oktober 2008), hvor jeg redegjorde for Integrationsministeriets praksis på dette område, som den er beskrevet i lovforslagets bemærkninger.

Integrationsministeriet skal sikre, at den juridiske vurdering i sager om humanitær opholdstilladelse foretages på et forsvarligt, herunder fornødent objektivt, grundlag. I disse sager lægges lægefaglige vurderinger oprøvet til grund, og derfor må der ikke herske nogen som helst tvivl om objektiviteten af lægeerklæringer eller lægefaglige udtalelser. Hvis en læge fremstår som personligt engageret i en sag, opstår der en berettiget tvivl om vedkommendes objektivitet i den pågældende sag. Vælger en læge f.eks. at udtale sig til pressen om, at en udlænding – efter lægens mening – er blevet behandlet dårligt af udlændingemyndighederne og bør meddeles opholdstilladelse, kan den pågældende naturligvis ikke længere betragtes som uvildig i sagen. Lægen fremstår i stedet som en repræsentant for udlændingen i den konkrete sag. I sådanne tilfælde får ansøgeren i stedet en frist til at fremlægge en erklæring eller udtalelse fra en anden læge.

Integrationsministeriet har hverken nu eller tidligere sat grænser for lægers ytringsfrihed, og det står fortsat alle læger frit for at udtale sig om generelle sundhedsfaglige problematikker i samfundet, ligesom de kan udtale sig til pressen om en konkret sag om humanitær opholdstilladelse. I sidstnævnte tilfælde må lægen blot være opmærksom på, at udtalelser til pressen om konkrete sager kan betyde, at den pågældende fremstår som personligt engageret i sagen og derfor ikke kan afgive faglige vurderinger til brug for sagens afgørelse.